

JUSTIITSMINISTEERIUM

Riigikogu põhiseaduskomisjon
pohiseaduskomisjon@riigikogu.ee

Meie 22.03.2024

nr 8-2/1860

Vabariigi Valitsuse arvamuse esitamine avaliku teenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 382SE kohta

Riigikogu esimees saatis vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 14 lõike 2 punktile 11 ja § 94 lõikele 1 Vabariigi Valitsuse arvamuse saamiseks Riigikogu liikmete Ants Froschi, Arvo Alleri, Mart Helme, Kert Kingo, Jaak Valge, Alar Lanemani, Leo Kunnase, Varro Vooglaiu ja Martin Helme k.a 14. veebruaril algatatud avaliku teenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (382 SE) Rahandusministeeriumile ja Justiitsministeeriumile.

Eelnõuga soovitakse tunnistada kehtetuks avaliku teenistuse seaduse (edaspidi ATS) § 16 lõige 5¹ eesmärgiga taastada konkursi korraldamise kohustus ministeeriumide asekanterite ja Riigikantselei direktori ametikoha täitmisel.

Rahandusministeerium esitas Justiitsministeeriumile seisukoha 4.03.2024, mille kohaselt Rahandusministeerium ei toeta seda ettepanekut. ATS § 16 lg 6 näeb üldreeglina ette tippjuhtide, sh asekanterite ja Riigikantselei direktori ametikohtade täitmise vaid avaliku konkursi korras. Seejuures ei laiene neile sisekonkursi (ATS § 16 lg 2) või konkursi korraldamata jätmise (ATS § 16 lg 4) erisused. Lisaks on nendele ametikohtadele määratud ATS § 23 lg 1 p 3 alusel viie aastane tähtaeg, mille saabumise eel kuulutatakse välja alati avatud konkurss ametikohta täitmiseks. Rahandusministeerium on seisukohal, et sätted on piisavad tagamaks kõikidele võrdne juurdepääs ametnike (sh tippjuhtide) ametikohtadele ja luues aluse kompetentsusel põhinevaks valikuks. Ühtlasi kannavad sätted demokraatlikule riigile omaseid väärtusi ja on kooskõlas Euroopa Liidu haldusruumi põhimõtetega. ATS § 16 lg 51 erisuse sätestamise vajadus tulenes eelkõige 2023. aasta 1. juulil toimunud ministeeriumide ümberkorraldamise protsessist. Ümberkorralduse tulemusel viidi mitmed ministeeriumide funktsioonid, sh ametnikud ja töötajad, üle uutesse ministeeriumidesse, ilma et nende teenistusülesanded oleksid muutunud. ATS § 98 lg 1 p 1 näeb ette võimaluse viia ametnik tähtajatult üle teisele ametikohtale kui ametikohta ülesanded antakse üle teisele ametiasutusele. Sättega tagatakse, et ametniku vabastamise asemel oleks võimalik tal teenistust jätkata samadel teenistustingimustel. Asekanteritele ja Riigikantselei direktori ametikohale seni tulenevalt ATS §-st 16 lg 6 üleviimise erisus ei laienenud. Olukorras, kus teenistusülesanded ka nendel ametikohtadel oluliselt ei muutu, ei ole põhjendatud neid eristada teistest ametnikest. Sätte säilitamisega on võimalik asekanteritel ja Riigikantselei direktoril täita oma seniseid ülesandeid edasi ametiaja lõpuni olenemata sellest, millisesse ametiasutusse funktsioon võib ametiaja jooksul liikuda. Seega ATS § 16 näeb üldjuhul ette kohustuse ministeeriumide asekanterite ja Riigikantselei direktori ametikoha täitmisel korraldada avalik konkurss, erisus on vaid olukorras, kus ametikoha ülesanded antakse üle (ATS § 98 lg 1 p 1). Seega esitatud eelnõu eesmärk on täidetud juba kehtivas ATSis.

14.03.2024 arutas Vabariigi Valitsus ülal viidatud eelnõu ning otsustas ühehäälselt eelnõu mitte toetada. Riigikantselei resolutsiooni kohaselt tehti justiitsministrile ülesandeks esitada Vabariigi Valitsuse arvamus eelnõu kohta Riigikogu põhiseaduskomisjonile hiljemalt 22. märtsiks 2024.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kalle Laanet
justiitsminister

Lisaadressaadid:
Riigikantselei

Monika Tappo 5189490
Monika.Tappo@just.ee